

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

Під прицілом РФ: люди, чиє майбутнє невідоме!

Фото
Дмитро Гайдук

№3
2024

Звернення
до міжнародних організацій
щодо обстрілів Росією
цивільної інфраструктури

ДРУГА РІЧНИЦЯ ДЕОКУПАЦІЇ КИЇВЩИНИ

Спільними зусиллями Сил оборони, добровольців, волонтерів та місцевих жителів вдалося дати відсіч окупаційній армії й визволити регіон.

Звільнення почалося після завершення битви за Мощун – 21 березня, далі Ірпінь – 28 березня, Буча – 31 березня, Гостомель і Бородянка – 1 квітня. **2 квітня оголосили про повне визволення Київщини від загарбників.**

Після деокупації весь світ дізнався про Бучу. Про вулиці з розстріляними людьми, автівками. Про розтрощені й спалені будинки. Про підвали із закатованими до смерті людьми. Про масові захоронення цивільних українців. Увесь світ побачив звірства, які вчиняли російські солдати. Не забудемо і не пробачимо!

Вдячність і шана всім Захисникам і Захисницям, які звільняють українські села і міста. Настане день, коли синьо-жовтий стяг буде майоріти в усіх куточках України.

Вічна пам'ять тим, хто віддав життя, визволяючи рідну землю!

ТЕРОР МИРНОГО НАСЕЛЕННЯ – ВІЗИТІВКА РОСІЇ

Фото: Дмитро Гайдук

22 березня російські війська завдали чергового удару по Україні, у Міненерго зазначили, що це була найбільш масована атака **на українську енергетику** за останній час. У Харківській області був одночасний обстріл 22-ма ракетами. Без світла залишилися 700 тисяч споживачів. Енергетики ліквідували наслідки тривалий час. Донині у місті тривають погодинні вимкнення світла, аби зменшити навантаження на мережі.

#RussiasATerroristState

11 квітня внаслідок ранкової атаки Росія повністю знищила **Трипільську ТЕС** на Київщині. На підприємстві сталася масштабна пожежа в турбінному цеху. Втрачено 100% генерації.

Фото: Дмитро Гайдук

22 квітня окупанти влучили ракетою Х-59 по харківській **телевежі**. Внаслідок обстрілу в Харкові та найближчих населених пунктах був відсутній сигнал цифрового ефірного мовлення. Пошкоджені технічні приміщення.

20 квітня росіяни вдарили **по залізниці** в місті Дніпро. Загинула одна працівниця, ще семеро отримали поранення.

25 квітня продовжилися атаки **на залізницю та вокзали**. На Донеччині внаслідок ворожого обстрілу загинули троє залізничників: Богдан Ковальов, 26 років, Сергій Кузнецов, 37 років, та Михайло Бандрівський, 26 років. Ще четверо працівників зазнали поранень.

Також росіяни атакували **залізничний вокзал** у Балаклії, що у Харківській області. Постраждали троє співробітників. Удар по місту Сміла, що на Черкащині, пошкодив **залізничну інфраструктуру**.

UKRAINE'S PEACE FORMULA

Just and lasting peace
for Ukraine and the world

ДРУГЕ ЗАСІДАННЯ МІЖНАРОДНОЇ КОАЛІЦІЇ ЗА ПОВЕРНЕННЯ НАШИХ ДІТЕЙ: чи є результати та як долучається світ

У стінах Центру захисту прав дитини відбулося **друге засідання Міжнародної коаліції за повернення українських дітей.**

Із часу нашої останньої зустрічі минуло 2 місяці. За цей час Україні вдалося повернути додому ще 38 маленьких українців. Країна, яка найбільше посприяла цьому, – Катар. Тож із нашого боку алгоритм повернення дітей відпрацьований.

Однак у цьому процесі **не вистачає масштабності**. Україні потрібно **повернути десятки тисяч дітей** та інтегрувати їх в умови щасливого дитинства вдома. І це завдання спільне для усіх учасників Міжнародної коаліції. У форматі презентації учасникам заходу розповіли, яким чином країни можуть допомогти у реалізації проєктів, що сприятимуть у верифікації, поверненні, реабілітації, попередження можливої депортації надалі та ін.

36 держав об'єднані довкола цієї мети! На щастя, приєднуються нові члени, і я щиро вдячний за цю позитивну динаміку. Слова підтримки та готовності допомагати під час другого засідання висловили Латвія, Естонія, Чорногорія, Чехія, Німеччина, Італія, Австрія та інші”, – зазначив **Омбудсман України.**

ПРАЦЮЄМО ЗАРАДИ ЦІЛІ – ПОВЕРНУТИ ВСІХ НАШИХ ЛЮДЕЙ ДОДОМУ

В Офісі Омбудсману України відбулося засідання Робочої групи пункту 4 Формули миру. До засідання долучилися 30 країн і 4 представники міжнародних організацій: ООН, ОБСЄ, МКЧХ і ЄС.

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини Дмитро Лубінець повідомив, що в межах Робочої групи:

- провели 2-ге пленарне засідання **Міжнародної коаліції за повернення українських дітей**, на якому представили 9 ідей для реалізації, починаючи від розміщення дітей до їхнього фізичного повернення, реінтеграції та реабілітації;
- запустили **Міжнародну платформу за звільнення незаконно утримуваних РФ цивільних осіб**. Нині Україна перебуває в безперервному пошуку посередника в цьому процесі;
- делегація на чолі з **Омбудсманом Туреччини Шерефом Малкочем** відвідала Україну та переконалася, що російські військовополонені утримуються відповідно до Женевської конвенції. Ми спільно відвідали табір для полонених російських військових.

Також Дмитро Лубінець озвучив, що він звернувся до Підкомітету ООН із запобігання катуванням та іншим жорстоким, нелюдським або таким, що принижують гідність, поводженню чи покаранню (SPT) та Європейського комітету із запобігання катуванням та нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню (CPT), з проханням відвідувати всі місця несвободи, де утримуються українські військовополонені та цивільні, з метою запобігання тортурам.

Україна вживає всіх можливих заходів і шукає нові механізми, щоб повернути наших людей, і сподівається, що кожен з учасників Робочої групи зробить свій внесок.

МАЙЖЕ 37 ТИСЯЧ ЛЮДЕЙ ВВАЖАЮТЬСЯ ЗНИКЛИМИ БЕЗВІСТИ:

Україна працює, щоб знайти і повернути всіх своїх громадян додому!

У квітні відбувся захід – “Цивільні в незаконному утриманні Росією: спільні кроки влади та громадянського суспільства задля їхнього звільнення”. Серед понад 100 учасників були представники держорганів (Координаційного штабу з питань поводження з військовополоненими, Мінреінтеграції, Мінсоцполітики, МОЗ), громадськості, а також правозахисники. Під час свого виступу Дмитро Лубінець звернувся до учасників і поінформував, що РФ викрадає цивільних ще з 2014 року. Ситуація значно загострилася після повномасштабного вторгнення. Цивільні піддаються різним формам насилля.

Серед головних цифр:

- наразі вдалося повернути додому лише **147** цивільних;
- Україна верифікувала близько **1 700** осіб, яких незаконно затримала країна-агресор (ці люди верифіковані МКЧХ та іншим способом);
- майже **37 000** людей вважаються зниклими безвісти: це діти, цивільні та військові. Цифри можуть бути значно більшими.

Під час заходу Представники Уповноваженого **Олександр Кононенко** та **Олена Колобродова** окреслили завдання та напрями діяльності **Робочої групи за звільнення незаконно утримуваних РФ цивільних осіб** та представили дорожню карту щодо прав цивільних осіб, позбавлених особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, зниклих безвісти за особливих обставин, та членів їхніх родин.

Робоча група за звільнення незаконно утримуваних Російською Федерацією цивільних осіб матиме такі принципи: єдність, координація та оптимізація зусиль; створення спільної стратегії; пошук та верифікація; гуманітарна місія; міжнародна підтримка; результат; соціальний і правовий захист; інформаційна прозорість.

Кожен, хто входить до Робочої групи, працюватиме над найголовнішим результатом – звільненням незаконно утримуваних цивільних осіб.

У дорожній карті щодо прав цивільних, яких незаконно утримує країна-терорист, та членів їхніх родин чітко прописаний порядок встановлення факту позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, їхні права на державну грошову допомогу, на житло, на відновлювальні заходи, заходи з адаптації, підтримки, а також права на соцзахист членів сімей цивільних осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, майнові права цивільних осіб, зниклих безвісти та багато іншого.

Дорожня карта

Захід зібрав чимало представників міжнародної спільноти, влади та громадянського суспільства. Омбудсман України очікує, що **напрацювання матимуть позитивний результат і цивільних вдасться повернути додому, а їхні родини отримують гідну підтримку від держави!**

■ РОЗСТРІЛ УКРАЇНСЬКИХ ВІЙСЬКОВОПОЛОНЕНИХ: черговий воєнний злочин російських окупантів

Соцмережі сколихнуло ще одне відео цинічної розправи над полоненими українськими військовослужбовцями. Коли саме і де був скоєний злочин, наразі невідомо. За попередньою інформацією, сталося це біля села Кринки на Херсонщині. На відео видно, що троє беззбройних українських воїнів лежать у рівчаку, а **російські окупанти умисно їх розстрілюють**.

Убивство військовополонених є зухвалим порушенням Женевської конвенції про поводження військовополоненими та тяжким міжнародним злочином. Такі випадки, на жаль, **непоодинокі**.

Щодо чергового порушення РФ норм міжнародного гуманітарного права Дмитро Лубінець звернувся з офіційними листами до ООН та МКЧХ, аби організації задокументували цей факт. Це має стати доказовою базою для трибуналу над злочинцями.

■ Світова спільнота має дати Росії чіткий сигнал – сліди воєнних злочинів не вдасться приховати. Воєнні злочини не мають строку давнини. І на лаві підсудних опиняться ті, хто їх скоїв, і ті, хто віддавав злочинні накази!

■ РОДИНИ ВИЇЗДЖАЮТЬ З ТОТ НА ПІДКОНТРОЛЬНУ УКРАЇНІ ТЕРИТОРІЮ

У квітні 9 дітей разом зі своїми батьками виїхали з тимчасово окупованої території України. Діти з родинами виїхали із Запорізької та Херсонської областей. Дехто із сімей пережив справжнє жахіття в окупації і став свідком того, як росіяни мародерили будинки місцевих мешканців, змушували брати російські паспорти, вчиняли насильство над українцями, змушувати дітей навчатися у школі за канонами “руського міра”. А родини, де є хлопці-підлітки, виїжджали з ТОТ, аби їхніх дітей згодом не забрали до російської армії.

Чимало місцевих жителів постраждали від підриву окупантами Каховської ГЕС. Зі слів повернених сімей, коли відійшла вода, у місті Гола Пристань виявили понад 1 тисячу тіл загиблих, багато кого досі не можуть знайти.

Батьки дітей у нашому **Центрі захисту прав дитини** розповіли, що перспективи майбутнього на ТОТ не вписуються в подальше бачення життя їхніх сімей, тож вони ухвалили рішення виїхати на підконтрольну Україні територію.

Нині з ними спілкуються і допомагають представники нашого Офісу, державних структур та благодійних організацій. Попереду чимало роботи: відновлення документів, влаштування дітей у навчальні заклади та гуртки, пошуки роботи та ін.

Дякуємо за підтримку повернутих українських сімей БО “Благодійний фонд “Рокада”, ГО “Вірний шлях-Харків”, БФ “Посмішка ЮА”, ЮНІСЕФ, БФ “Голоси дітей” та Координаційному центру з розвитку сімейних форм виховання та догляду дітей.

В ПОСТІЙНІЙ КОМУНІКАЦІЇ з родинами полонених і цивільних заручників

У столиці України на Майдані Незалежності відбувся мітинг рідних цивільних, яких незаконно утримує Росія. Працівники Офісу Омбудсмана поспілкувалися з родичами цивільних та наголосили, що Україна щодня працює над пошуком дієвих механізмів повернення всіх українців на Батьківщину.

Росія незаконно утримує цивільних українських громадян, тим самим порушує норми міжнародного права. Така цинічна поведінка є неприпустимою, окупанти повинні понести за це відповідальність!

Україна розуміє, що таке утримання людей є маніпулятивним засобом впливу на політичній арені задля досягнення РФ власних терористичних цілей!

В Офісі Омбудсмана України щотижня відбуваються зустрічі з родинами військовослужбовців, які нині перебувають у ворожому полоні чи вважаються зниклими безвісти. Нещодавно така зустріч відбулася з членами сімей військових 74-го окремого розвідувального батальйону.

Питання стосувалися механізмів пошуку та повернення українських воїнів із ворожого полону, комунікації між державними органами та родинами оборонців України, їхнього соціального захисту.

Попри складнощі, держава працює над тим, щоб повернути додому кожного українця і українку!

Олександр Кононенко

Представник Уповноваженого з прав людини в системі органів сектору безпеки й оборони
kononenkoov@ombudsman.gov.ua

ПОНОВИЛИ ПРАВО ХЛОПЧИКА НА ВИХОВАННЯ В СІМ'Ї

Омбудсман України отримав звернення від громадянки України, яка останні три роки проживає у Польщі, з проханням посприяти їй у **встановленні опіки над рідним неповнолітнім братом**.

До початку повномасштабного вторгнення хлопчик, через сімейні обставини, перебував у Мелітопольському обласному центрі соціально-психологічної реабілітації дітей. Потім, разом з іншими вихованцями закладу, був евакуйований у Польщу. Щойно його сестра дізналася про це, 2 роки тому забрала брата до себе. Проте, оскільки вона юридично не була його опікуном, не могла оформити жоден документ від його імені – ані тимчасовий прихисток у Польщі, ані паспорт громадянина України для виїзду за кордон. Єдиними документами, які підтверджують спорідненість брата й сестри, були їхні свідоцтва про народження, де вписана одна мати. Але мати перебуває у місцях позбавлення волі, а батько – помер. Тому дівчина є єдиною рідною людиною, яка здатна подбати про брата, і що важливо – хоче цього.

Тож Уповноважений негайно скерував запит до служби (управління) у справах дітей Запорізької міськради для вжиття невідкладних заходів реагування. Як результат, неповнолітньому хлопчику надали статус дитини, позбавленої батьківського піклування, а заявницю призначили його опікуном. **Право дитини на виховання в сім'ї поновили!**

У кожній дитини має бути родина – місце безумовної любові, турботи та опори!

БАТЬКІВСЬКИЙ КІДНЕПІНГ – проблема дорослих, від якої страждають діти

*Офіс Омбудсмана підготував пропозиції щодо усунення прогалин у законодавстві в частині викрадення дитини одним із батьків. Спільно з профільними відомствами та установами маємо напрацювати єдине рішення, яке враховуватиме всі аспекти проблеми та стане ефективним запобіжником у випадках, коли батьки не можуть домовитися самостійно”, – акцентувала Представник Уповноваженого з прав дитини **Ірина Суслова**.*

Офіс Омбудсмана фіксує збільшення кількості звернень громадян з цього питання. Так, у 2021 році таких звернень надійшло 167, у 2022 – 241, а у 2023 році цифра зросла майже вдвічі – 557. **Станом на 22 квітня 2024 року надійшло вже 127 звернень.**

За підсумками зустрічі сторони домовилися додати до наданих Офісом Омбудсмана ініціатив пропозиції кожен за своїм напрямом. —

Ірина Суслова

Представник Уповноваженого з прав дитини

suslova@ombudsman.gov.ua

УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕДУРИ ДОСТУПУ ДО ОСВІТИ ОСІБ З ТОТ УКРАЇНИ

З 2016-го року в Україні запроваджена спрощена система вступу до закладів вищої освіти для осіб з ТОТ шляхом звернення до освітніх центрів “Крим-Україна” та “Донбас-Україна”. Незважаючи на це, статистика вступу свідчить про те, що кількість вступників із цих територій з кожним роком зменшується.

Тож із метою визначення основних потреб вступників на різних етапах вступної кампанії та поліпшення умов вступу провели опитування студентів та здійснили моніторинг діяльності освітніх центрів. **Участь в опитуванні взяли 1909 студентів із 98 закладів освіти**, в яких функціонують освітні центри. Також наші працівники із моніторинговими візитами **відвідали 167 освітніх центрів**. Їм надали **703 рекомендації** щодо поліпшення умов вступу через освітні центри.

Для покращення умов вступної кампанії у 2024-му році Офіс Омбудсмана надіслав до Міністерства освіти і науки України інформацію про основні проблеми, з якими стикаються освітні центри під час роботи із вступниками з тимчасово окупованих територій, для напрацювання ефективних механізмів їх вирішення. **Наразі формуються 2 аналітичних звіти за результатами опитування студентів та моніторингу освітніх центрів**, які наш Офіс презентує публічно на національному рівні.

РОЗПОЧАВ РОБОТУ РЕЄСТР ЗБИТКІВ, завданих агресією Російської Федерації проти України

Зазначений Реєстр створений з метою обліку заяв фізичних та юридичних осіб, а також держави Україна про відшкодування збитків, втрат, шкоди від агресії Росії, завданій нашій державі. Подання заяв розпочалося 2 квітня, і наразі Реєстр зосереджений на одній важливій і великій за кількістю збитків категорії – пошкодження чи руйнування житлового нерухомого майна. **Лише за перший тиждень роботи Реєстру громадяни подали понад 1 тисячу заяв!**

Офіс Омбудсмана України здійснив низку консультацій щодо обробки персональних даних у межах подання заяв до Реєстру збитків. Для розгляду прийнятих до Реєстру заяв надалі планують створити спеціальну комісію, а також компенсаційний фонд.

Уже сформований проєкт Концепції вдосконалення національної системи засобів правового захисту та підтримки постраждалих внаслідок збройної агресії проти України, однією з головних цілей якої є синхронізація національного законодавства і міжнародного механізму компенсацій. —

Ольга Алтуніна

Представник Уповноваженого з прав громадян, постраждалих внаслідок збройної агресії проти України
altuninaom@ombudsman.gov.ua

УКРАЇНЦІ МАЮТЬ ЗДОБУВАТИ НАЙКРАЩУ ОСВІТУ

Уперше провели велику зустріч із ректорами закладів вищої освіти України. До неї долучилися 180 керівників таких закладів, а також Міністр освіти і науки України Оксен Лісовий.

Ця зустріч – для конкретного результату та кроків. Зупинилися на таких темах:

- освіта для дітей із ТОТ;
- руйнування закладів та їхнє відновлення;
- облаштування укриттів і доступності навчальних установ;
- міграційні процеси, відсутність кадрів та виїзд українців за кордон;
- надання доступу до публічної інформації закладами вищої освіти.

Серед звернень під час зустрічі від очільників університетів було питання повернення додому громадян України, яких незаконно утримує РФ. Адже відомі випадки, коли студентів незаконно затримували окупанти. Як наголосив Дмитро Лубінець, **якщо є така інформація – її можуть надавати до Офісу і її візьмуть в роботу. Проте повернення цивільних додому – дуже проблематичне питання.**

ПОНОВИЛИ ПРАВО на безпечне довкілля та належні умови проживання

На контролі Уповноваженого перебували колективні звернення жителів селища Клавдієво-Тарасове Київської області щодо порушення права на безпечне для життя і здоров'я довкілля та належні умови проживання, **у зв'язку із забрудненням атмосферного повітря внаслідок недодержання вимог санітарного та природоохоронного законодавства підприємством з переробки деревини у безпосередній близькості до житлових будинків мешканців.** Заявники також зауважували, що їхні неодноразові звернення до органів місцевого самоврядування та органів державної влади залишалися без належного реагування.

Тож Уповноважений ВР України з прав людини **відкрив провадження та скерував відповідні запити до відповідальних державних органів** щодо вжиття належних заходів реагування, а також у здійсненні контролю за станом благоустрою. Після цього відбулися перевірки підприємства, завдяки яким встановили низку порушень, які зафіксували у відповідних актах.

Порушникам-підприємствам надали обов'язкові до виконання приписи та вимоги стосовно усунення виявлених порушень і встановили контроль за їхнім виконанням. Ці вимоги виконали. **Тож право жителів селища на безпечне довкілля та належні умови проживання поновили.** —

Олена Колобродова

Представник Уповноваженого з соціальних та економічних прав
kolobrodova@ombudsman.gov.ua

РОБОТА НА МІЖНАРОДНІЙ АРЕНІ

Омбудсман України Дмитро Лубінець у квітні виступив на **регулярній сесії Ради ООН з прав людини щодо звітів Моніторингової місії ООН з прав людини в Україні**, де місія фіксує порушення прав людини внаслідок російської агресії.

Спостерігати за злочинами мало! Недостатньо фіксувати злочини для історії у звітах місії! Треба нарешті дати відсіч діям агресора та знайти об'єктивні шляхи притягнення його до відповідальності”.

Також у квітні Дмитро Лубінець мав низку зустрічей:

- зі старшим радником відділу з питань миру та примирення Департаменту регіональних справ МЗС Норвегії **Еріком Бергером Хусемом**;
- із Надзвичайним і Повноважним Послом Південно-Африканської Республіки в Україні **Шуейбом Касу**;
- з Уповноваженою Федерального уряду Німеччини з питань політики у сфері прав людини та гуманітарної допомоги **Луїзою Амтсберг**;
- з Надзвичайним та Повноважним Послом Швейцарії в Україні **Феліксом Бауманном**.

КАТАР І УКРАЇНА РОЗШИРЮЮТЬ СПІВПРАЦЮ В НАПРЯМКУ ПОВЕРНЕННЯ УКРАЇНЦІВ ДОДОМУ!

Омбудсман України Дмитро Лубінець мав робочий візит у Катар, де зустрівся з Державним міністром з питань міжнародного співробітництва **Лолвою Рашид Аль-Хатер**.

Держава Катар, як провідний посередник у процесі возз'єднання дітей у російсько-українському міжнародному збройному конфлікті, організувала **Програму Оздоровлення та Відновлення для сімей**, яким **Офіс Омбудсмана України** допоміг возз'єднатися в межах реалізації затвердженого плану дій **Президента України Bring Kids Back UA**.

*Україна вітає те, що Катар прагне не лише надати допомогу у возз'єднанні сімей, а й покращити їхній добробут усіма можливими способами, у тому числі й у питанні оздоровлення. Згадувана вище Програма включає медичний огляд, психосоціальну підтримку, а також знайомство з Катаром та культурою цієї країни”, – повідомив **Омбудсман України**.*

Окрім того, під час зустрічі сторони обговорювали питання повернення додому українських цивільних, яких незаконно утримує РФ, і військовополонених.

Катар, своєю чергою, виступає за розширення діяльності у посередництві між Україною та Росією.

Також передали список з іменами 561-ї дитини, яких потрібно повернути в Україну.

Обговорили питання повернення так званих “статусних” дітей: дітей-сиріт, дітей позбавлених батьківського піклування. —

Ольга Стрепochenко

Директор Департаменту міжнародного співробітництва та європейської інтеграції

strepochenko@ombudsman.gov.ua

ПОНОВИЛИ ПРАВО громадянки на захист від домашнього насильства

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини розглянув звернення адвоката в інтересах громадянки щодо порушення її прав на захист від домашнього насильства та отримання необхідної допомоги. Працівники Секретаріату Уповноваженого направили відповідні запити до органів Національної поліції та обласної військової адміністрації щодо перевірки фактів вчинення домашнього насильства та вжиття відповідних заходів реагування.

Лише за реагуванням Уповноваженого комісія у складі представників місцевої державної адміністрації та поліцейського офіцера громади здійснили перевірку за адресою реєстрації громадянки та її малолітньої дитини. **Як результат, постраждала особа отримала гарантовану державою допомогу, а також інформацію про її права.**

Окрім цього, її співмешканець, який вчиняв домашнє насильство, погодився на отримання послуг психолога у роботі над зміною насильницької поведінки. **За результатами реагування Уповноваженого право громадянки на захист від домашнього насильства поновили!** —

Михайло Спасов

Представник Уповноваженого з рівних прав і свобод, прав національних меншин, політичних та релігійних поглядів

spasov@ombudsman.gov.ua

РОСІЙСЬКІ ВІЙСЬКОВОПОЛОНЕНІ У ТАБОРІ “ЗАХІД 2” ЗДІЙСНИЛИ 314 ТЕЛЕФОННИХ ДЗВІНКІВ БЛИЗЬКИМ

Також із листопада до квітня за сприяння МКЧХ надіслали **понад 200 листів**.

Група НПМ, яка складається з працівників нашого Офісу та представників громадських організацій, здійснила опитування російських військовополонених: скарг на умови утримання, катування, інші жорстокі, нелюдські або такі, що принижують гідність, поведження не надійшло.

У таборі повністю дотримуються всіх вимог **Женевської конвенції про поведження з військовополоненими**.

Права російських військовополонених забезпечені в Україні. **Світ повинен тиснути на Росію, аби вона також не порушувала права українських військовополонених!**

ГРУПИ НПМ ЗДІЙСНИЛИ ВЖЕ 112 ВІДВІДУВАНЬ МІСЦЬ НЕСВОБОДИ У 2024 РОЦІ

*У 2024 році вже 154 представники громадських організацій отримали від мене доручення і мають можливість долучитися до відвідування місць не-свободи. Дякуємо всім за активну участь!”, – заявив **Омбудсман України**.*

Представник Уповноваженого з прав людини в місцях не-свободи **Віталій Нікулін** додав, що відбувається обмін досвідом з іншими країнами, зокрема, щодо можливості залучення до таких активностей представників громадських організацій.

*Продовжуємо працювати, щоб національний превентивний механізм в Україні був реалізований якнайкраще!”, – резюмував **Дмитро Лубінець**.*

Віталій Нікулін

Представник Уповноваженого з прав людини в місцях не-свободи
nikulini@ombudsman.gov.ua

ВІДКРИТІ ДАНІ ПІД ЧАС ДІЇ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ

Представник Уповноваженого з інформаційних прав **Юлія Деркаченко** виступила перед журналістами на тренінгу **“Відкриті дані: можливості для журналістів, активістів, дослідників і науковців”**, організованому Texty.org.ua та Міністерством цифрової трансформації України, за підтримки ОБСЄ.

Обговорили питання використання відкритих даних для досліджень, антикорупційної діяльності, впливу журналістики під час дії правового режиму воєнного стану, а також перспективи використання відкритих даних для аналізу різних сфер: екології, економіки, будівельної галузі, публічних закупівель.

Юлія Деркаченко виступила з доповіддю **“Права журналістів та громадських активістів на доступ до публічної інформації та відкритих даних”**.

Також вона висвітлила діяльність Офісу Омбудсману щодо забезпечення права на доступ до інформації, поінформувала присутніх про доступні інструменти для отримання інформації, необхідної для здійснення журналістської діяльності та надала роз'яснення щодо положень Закону України **“Про доступ до публічної інформації”**.

ОФІС ОМБУДСМАНА ВІДРЕАГУВАВ на випадок втручання у приватне життя заявника

До Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини звернувся заявник щодо **неправомірного розголошення на вебсайті та в мережі Інтернет його реєстраційного номера облікової картки платника податків, а також паспортних даних**. Такі дії призвели до невиправданого втручання в особисте і сімейне життя заявника та порушили його права на захист персональних даних.

За незаконне збирання, зберігання, використання, знищення, поширення конфіденційної інформації про особу передбачена кримінальна відповідальність за частиною першою ст. 182 (Порушення недоторканності приватного життя) Кримінального кодексу України.

У зв'язку з тим, що одержані у зверненні відомості містили ознаки кримінального правопорушення, до Національної поліції України був направлений відповідний лист для перевірки викладених у зверненні фактів. За даними фактами оприлюднення персональних даних, сектор дізнання Дніпровського районного управління поліції ГУНП в Дніпропетровській області **відкрив кримінальне провадження за ч. 1 ст. 182 Кримінального кодексу України “Порушення недоторканності приватного життя”** для перевірки щодо законності зберігання, використання, поширення конфіденційної інформації про особу. —

Юлія Деркаченко

Представник Уповноваженого з інформаційних прав

derkachenko@ombudsman.gov.ua

ПОНОВИЛИ ПРАВО НА ОТРИМАННЯ ПОНАД 352 ТИСЯЧІ ГРИВЕНЬ

у зв'язку із встановленням II групи інвалідності, внаслідок нещасного випадку під час служби в органах внутрішніх справ

До Уповноваженого ВР України з прав людини звернувся громадянин щодо отримання допомоги в поновленні права на виплату одноразової грошової допомоги у зв'язку із встановленням II групи інвалідності внаслідок нещасного випадку, що мав місце в період проходження служби в органах внутрішніх справ, зокрема, шляхом оперативного та належного виконання рішення суду, ухваленого на його користь.

Дмитро Лубінець направив лист Міністру внутрішніх справ щодо ухвалення рішення про призначення та виплату громадянину одноразової грошової допомоги в сумі 352 тисячі 400 гривень у зв'язку з встановленням II групи інвалідності.

За результатами вжиття додаткових дій, які були пов'язані із внесенням змін до розпису асигнувань загального фонду державного бюджету, МВС повідомило про перерахування громадянину належних коштів одноразової грошової допомоги.

Таким чином, унаслідок вжитих заходів реагування громадянину **поновили право на отримання одноразової грошової допомоги** у зв'язку із встановленням II групи інвалідності внаслідок нещасного випадку, що мав місце в період проходження служби в органах внутрішніх справ.

ПОНОВИЛИ ПРАВО ЗАСУДЖЕНОГО НА НАЛЕЖНІ УМОВИ УТРИМАННЯ

До Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини звернувся засуджений, якого за ухвалою суду було доставлено до установи попереднього ув'язнення для ознайомлення з матеріалами кримінального провадження, щодо порушення його права на належні умови утримання – **недодержання норми площі на 1 особу в камерному приміщенні установи попереднього ув'язнення.**

За результатами ініційованої Уповноваженим перевірки, Кіровоградська обласна прокуратура встановила, що заявник утримувався у камерному приміщенні житловою площею 6,6 м² разом з іншими 2 особами, що є порушенням вимог ст. 115 Кримінально-виконавчого кодексу України (відповідно до якої норма площі на 1 засудженого – не менше 4 м²) та ст. 11 Закону України “Про попереднє ув'язнення”.

Щодо цих порушень Кіровоградська обласна прокуратура внесла вказівку начальнику місця попереднього ув'язнення, яку розглянули та задовольнили, а заявника перевели до іншого камерного приміщення, чим поновили його право! —

Денис Кононенко

Директор Департаменту моніторингу додержання права на справедливий суд та процесуальних прав

kononenko@ombudsman.gov.ua

ПРАВА ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ

від початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну

3 135

осіб, звільнених з російського полону

з них →

147

цивільних

≈ 37 000

осіб зниклих безвісти за особливих обставин та незаконно позбавлених особистої свободи внаслідок збройної агресії РФ проти України

*За інформацією Генеральної директорки Міжнародної комісії з питань зниклих безвісти

669

дітей Україна повернула (в тому числі з ТОТ)

з них →

388

депортованих дітей, за даними інформаційної платформи «Діти Війни»

10 810

убитих мирних жителів

20 556

пораниених мирних жителів

*За інформацією Моніторингової місії ООН з прав людини в Україні

545

загиблих дітей

1 307

пораниених дітей

2 049

зниклих дітей

19 546

дітей, депортованих до РФ, та/або примусово переміщених на ТОТ

*За даними інформаційної платформи «Діти Війни»

1.4 млн

осіб без доступу до води через руйнування інфраструктури

6 млн

осіб мають обмежений доступ до води

≈ 700 тисяч

людей в Україні залишились без питної води через руйнування Каховської ГЕС

4.8 млн

осіб стали ВПО

8.2 млн

осіб отримали прихисток за кордоном

1 798

зруйнованих закладів охорони здоров'я

з них →

426

лікарні

352

амбулаторії

3 951

зруйнованих навчальних закладів

з них →

1 313

зруйнованих дитсадків

≈ 1 млн

дітей, постраждалих від війни, не мають безпечного та надійного доступу до продовження освіти

*За даними ООН

500

зруйнованих релігійних споруд

1 974

зруйнованих об'єктів культури

≈ 250 000

зруйнованих або пошкоджених будинків

126

зруйнованих вокзалів та станцій

346

зруйнованих мостів та мостових переходів

572

зруйнованих котелень

426

зруйнованих заводів і підприємств

≈ 174 тисяч кв. км

території України вважаються потенційно замінованими

*Дані станом на 28.04.2024

Дмитро ЛУБІНЕЦЬ

Уповноважений Верховної Ради України
з прав людини

✉ lubinets@ombudsman.gov.ua

Гаряча лінія Уповноваженого Верховної Ради
України з прав людини: **0 800 50 17 20**
електронна пошта: hotline@ombudsman.gov.ua

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

Російська Федерація та всі військові злочинці, яких вона направила в Україну, понесуть найсерйознішу відповідальність за зло, яке вони вчинили.

Україна ретельно документує кожен злочин і кожную жорстокість.
Усі винні, безсумнівно, будуть покарані.

Ми ніколи не забудемо і не пробачимо. Як і світ.

#StandWithUkraine

Чат-бот «Омбудсман України»

– можливість швидко й зручно отримати відповіді на актуальні запитання. В ньому зібрані важливу інформацію в 17 категоріях.

Зокрема, тут можуть отримати відповіді щодо своїх прав військові, внутрішньо переміщені особи, родини з дітьми. Є й категорія для людей, які перебувають на тимчасово окупованій території або ж примусово депортовані.

Запускайте чат-бот:

@ukraine_ombudsman_bot

